

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний педагогічний університет
імені А. С. Макаренка

Кафедра української мови і літератури

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан факультету
іноземної та слов'янської
філології

А.М.Коваленко

_____ 2019 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
2.07 СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА МОВА: АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ

галузь знань – 01 Освіта / Педагогіка

спеціальність – 014 Середня освіта (Українська мова і література)

освітньо-професійна програма – Середня освіта (Українська мова і література. Англійська мова)

Мова навчання – українська

Погоджено науково-методичною
комісією факультету іноземної та
слов'янської філології

«30» серпня 2019 р.

Голова
Семенов О.М., д.пед.н., професор

Розробник: **Беценко Тетяна Петрівна**, доктор філологічних наук, професор кафедри української мови і літератури

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри української мови і літератури
Протокол № 1 від «30» серпня 2019 р.

Завідувач кафедри

Семеног О.М., д.пед.н., професор

Рецензент:

Шуляк Світлана Андріївна, доктор філологічних наук, професор кафедри практичного мовознавства Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Освітній ступінь: магістр	Обов'язкова	
Загальна кількість годин – 90		Рік підготовки:	
		5-й	5-й
		Семестр	
		2-й	2-й
		Лекції	
		14 год.	2 год.
		Практичні, семінарські	
		14 год.	4 год.
		Консультації	
		2 год.	2 год.
		Самостійна робота	
		60 год.	82 год.
		Вид контролю: залік	

1. Мета вивчення навчальної дисципліни

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Сучасна українська літературна мова: актуальні питання» є лексико- семантична, фонетична, граматична структура сучасної української мови.

1.1. **Мета** викладання навчальної дисципліни «Сучасна українська літературна мова: актуальні питання» полягає в тому, щоб дати студентам узагальнені та поглиблені теоретичні відомості про систему сучасної української мови, а також навчити застосовувати отримані знання на практиці; сприяти формуванню у студентів систематизованих наукових знань про базові поняття й проблемні питання лексики, фразеології, ономастики, лексикографії, граматики.

1.2. Основними **завданнями** вивчення дисципліни є:

- **теоретичні:** розширити загальнолінгвістичну підготовку словесника, поглиблено розглянути проблеми сучасної української літературної мови;
- ознайомити студентів із здобутками сучасного вітчизняного мовознавства;
- **практичні:** поглиблювати, удосконалювати уміння й навички здійснювати різні види мовного розбору;
- аналізувати й застосовувати основні теоретичні положення у практичній діяльності.

Регіональне значення навчальної дисципліни «Сучасна українська літературна мова: актуальні питання» зумовлене потребою підготовки фахівців - магістрів спеціальності 014 Середня освіта (Українська мова та література). Додаткова спеціалізація 014.02 Мова і література (англійська / німецька) у Сумській області в умовах українсько-російського порубіжжя. Це мотивовано необхідністю формування високоосвіченої, всебічно розвиненої, висококваліфікованої особистості фахівця-філолога на національно-патріотичних засадах, на суттєвому теоретико-практичному лінгвокраєзнавчому підґрунті, на основі використання найновіших досягнень в галузі вітчизняних лінгвістичних студій з перспективами реалізації у майбутній професійній діяльності.

Дисципліна «Сучасна українська літературна мова: актуальні питання» не дублює жодну з інших дисциплін і передбачає ознайомлення з новими, найсуттєвішими напрямками та тенденціями в галузі вітчизняної лінгвістики. **Унікальність** дисципліни обґрунтовуємо конкретно визначеним та узагальненим характером пропонованого для вивчення матеріалу, що неможливо здійснити у процесі опанування інших дисциплін, орієнтацією на

поглиблену загальнофахову підготовку магістрантів, можливість озброєння їх науково-методологічною теорією та практичними навичками з подальшим застосуванням здобутих знань і умінь у науково-дослідній діяльності.

Компетентності

<p>Загальні компетентності</p>	<p>ЗК 1 ЗК 2 ЗК 3 ЗК 5 ЗК 6 ЗК 7 ЗК 8</p>	<p>Знання та розуміння специфіки професії і предметної галузі, основних концепцій, базових філологічних понять.</p> <p>Здатність діяти на основі принципів професійної етики, дотримуватися правил академічної доброчесності.</p> <p>Здатність цінувати різноманітність та мультикультурність світу, керуватися у своїй діяльності сучасними принципами толерантності, діалогу і співпраці.</p> <p>Здатність здійснювати пошук, оброблення, аналіз, систематизацію, критичне осмислення інформації з різних джерел; навички використання новітніх інформаційно-комунікаційних технологій.</p> <p>Здатність діяти відповідально і свідомо, дотримуватися трудової дисципліни, планування та управління часом.</p> <p>Здатність визначати, формулювати та розв'язувати складні професійно-педагогічні проблеми, які вимагають інтеграції знань та практичних умінь з різних наук.</p> <p>Здатність спілкуватися державною мовою, уміння правильно, логічно, ясно будувати своє усне та писемне мовлення.</p>
<p>Професійні (фахові) компетентності спеціальності (ПК)</p>	<p>ПК-1 ПК-2 ПК-3 ПК-4 ПК-6 ПК-8</p>	<p>Здатність самостійно опанувати нові знання за спеціальністю, вільне володіння науковим інструментарієм у галузі філологічної та методичної науки для використання у професійній діяльності</p> <p>Здатність осмислювати мистецтво слова як систему, розуміти еволюційний шлях розвитку української мови та мовознавства, української / світової літератури та літературознавства.</p> <p>Здатність до формування</p>

	<p>індивідуального ораторського стилю; уміння чітко і зрозуміло висловлювати думку, використовуючи знання законів техніки мовлення; вести розгорнутий академічний монолог/діалог із фахової проблематики (лекція, доповідь, виступ, огляд, промова тощо), володіти полемічним мистецтвом.</p> <p>Здатність виконувати різні види лінгвістичного, літературознавчого аналізу, до опанування технології роботи з фаховим текстом, реферувати, анотувати, редагувати, перекладати, укладати, нормативно вживати засоби наукової мови.</p> <p>Володіння методологією і методами наукового дослідження, уміння виконувати завдання проблемно-пошукового, дослідницького, творчого характеру.</p> <p>Здатність виконувати комплексний дослідницький проект з актуальних проблем філології, методики та інших, суміжних із філологією, галузей знань; брати участь в різних формах наукової комунікації (конференції, круглі столи, дискусії).</p>
--	---

2.Передумови для вивчення дисципліни

Перелік дисциплін, які мають бути вивчені раніше: вступ до мовознавства, сучасна українська літературна мова, історія мови, стилістика тощо.

Перелік раніше здобутих результатів навчання: студент повинен знати обсяг матеріалу з основних лінгвістичних дисциплін, розв'язувати усно і письмово задачі з означених предметів.

3.Результати навчання за дисципліною

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати : будову української мови, стилістичну систему української літературної мови, основні механізми номінації, різнорівневі особливості сучасної української літературної мови; основні терміни і поняття курсу.

вміти: використовувати отримані теоретичні знання під час аналізу мовного матеріалу; працювати із словниками різних типів; виконувати фонетичний, морфологічний, словотвірний, морфемний, етимологічний, синтаксичний, лексико-семантичний та фразеологічний аналіз; використовувати слова як стилістичні засоби; здійснювати стилістичний аналіз мовних одиниць.

Методи навчання: абстрактно-дедуктивний, конкретно-індуктивний, проблемний, дослідницький, частково-пошуковий, інтерактивно-комунікативний (презентації), навчально-ігрові технології.

<p style="text-align: center;">Знання</p>	<p style="text-align: center;">ПРЗ 4 ПРЗ 6 ПРЗ 7 ПРЗ 9 ПРЗ 10</p>	<p style="text-align: center;">Програмні результати навчання визначені ООП</p> <p>Поглиблені знання сучасного мовознавства, академічної риторики, культури наукової української мови. Розуміння методів та прийомів навчання/викладання української мови та літератури в закладах освіти.</p> <p>Базові уявлення про сучасні методи і методологію наукових досліджень у галузі філології та методики української мови та літератури. Знання академічної риторики, полемічного мистецтва, техніки мовлення, експресивно-логічних засобів мови.</p> <p>Знання сучасних методик і технологій, зокрема інформаційно-комунікаційних для успішного, ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості наукових досліджень.</p>
--	--	--

<p style="text-align: center;">Уміння</p>	<p>ПРУ 1. ПРУ 2. ПРУ 3. ПРУ 5. ПРУ 6.</p>	<p>Володіє науковим інструментарієм у галузі філології, проблемно-пошуковими методами для проведення досліджень у галузі філології та методики української мови та літератури.</p> <p>Уміє застосовувати раціональні прийоми пошуку, відбору і використання фахової інформації з різних джерел, у т.ч. цифрових для розв'язання проблем професійної (освітньої та наукової) діяльності.</p> <p>Уміє аналізувати, порівнювати, критично осмислювати науково-методичну та загальнонаукову інформацію; пропонує шляхи вирішення досліджуваної проблеми, аргументуючи власну позицію.</p> <p>Володіє сучасними методами та прийомами викладання української мови та літератури в закладах вищої, загальної, додаткової педагогічної освіти.</p> <p>Проектує і проводить різні види занять з урахуванням інноваційних технологій, передового педагогічного досвіду та знань про індивідуально-вікові особливості молоді.</p>
<p style="text-align: center;">Комунікація</p>	<p>ПРК 1 ПРК 2. ПРК 3</p>	<p>Вільне компетентне спілкування державною та іноземною мовами з широким колом фахівців, із громадськістю у галузі професійної та/або наукової діяльності.</p> <p>Ефективна взаємодія в команді, у професійному колективі та з представниками інших професійних груп.</p> <p>Педагогічна комунікація у процесі навчання/викладання української мови і літератури.</p>

Методи оцінювання

Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за системою ЄКТС та національною шкалою оцінювання.

Використовується накопичувальна бально-рейтингова система, у результаті якої враховуються оцінювання компетентностей, передбачених освітньо-професійною програмою, всі види аудиторної та позааудиторної навчальної діяльності: контрольні роботи, поточний, підсумковий контроль; диференційований залік.

4. Критерії оцінювання результатів навчання

Кількість балів за всі види навчальної діяльності	Критерії оцінювання навчальних досягнень магістрантів
90-100	<p>Знання: магістрант засвідчує фундаментальні, різнобічні, системні знання будови української мови, стилістичної системи української літературної мови, різнорівневих особливостей сучасної української літературної мови; основних термінів і понять курсу; магістрант виявляє глибокі знання мовної системи, усвідомлено їх застосовує під час коментування, пояснення мовних явищ та фактів; з'ясовує причинно-наслідкові зв'язки у виявленні мовних закономірностей та законів; самостійно здобуває знання, опрацьовуючи основну і додаткову літературу; використовує знання під час розв'язання пізнавальних завдань; володіє знаннями, здобутими у ході виконання самостійної роботи; володіє інформацією про найновіші досягнення у лінгвістичній галузі, вміє застосувати її для розв'язання практичних завдань.</p> <p>Уміння: виконує вправи найвищої складності, виявляючи уміння описового, класифікаційного та аналітико-синтетичного характеру, аргументує власні дії, подає поширені коментарі до лінгвістичних явищ, не припускаючись помилок; спирається на знання різних концепцій та підходів до тлумачення мовних фактів і закономірностей; здатен запропонувати власні шляхи і способи розв'язання лінгвістичних задач.</p>
82-89	<p>Знання: магістрант засвідчує повною мірою знання будови української мови, стилістичної системи української літературної мови, різнорівневих особливостей сучасної української літературної мови; основних термінів і понять курсу; магістрант виявляє глибокі знання мовної системи, усвідомлено їх</p>

	<p>застосовує під час коментування, пояснення мовних явищ та фактів; з'ясовує причинно-наслідкові зв'язки у виявленні мовних закономірностей та законів; самостійно здобуває знання, опрацьовуючи основну і додаткову літературу; використовує знання під час розв'язання пізнавальних завдань.</p> <p>Уміння: виконує вправи найвищої складності, виявляючи уміння описового, класифікаційного та аналітико-синтетичного характеру, аргументує власні дії, подає поширені коментарі до лінгвістичних явищ, не припускаючись помилок; спирається на знання різних концепцій та підходів до тлумачення мовних фактів і закономірностей.</p>
74-81	<p>Знання: магістрант на належному рівні засвідчує знання будови української мови, стилістичної системи української літературної мови, різнорівневих особливостей сучасної української літературної мови; основних термінів і понять курсу; магістрант володіє основним теоретичним матеріалом: знання засвідчують оволодіння основною навчально-науковою літературою, але не виявляють ознайомлення з додатковою літературою; демонструє широку лінгвістичну компетенцію, але не завжди її достатньо для пояснення причинно-наслідкових зв'язків у мовній системі.</p> <p>Уміння: виконує основні види практичних завдань, але не завжди правильно пояснює власні дії; виконує дії класифікаційного характеру, але допускає мовленнєві помилки в оформленні класифікаційних жанрів; не може пояснити вияву всіх лінгвістичних закономірностей; аналізує мовні явища, припускаючись поодиноких помилок.</p>
64-73	<p>Знання: магістрант засвідчує задовільні знання будови української мови, стилістичної системи української літературної мови, різнорівневих особливостей сучасної української літературної мови; основних термінів і понять курсу; магістрант має фрагментарний, та не завжди усвідомлений характер засвоєної інформації; наводить приклади з лекцій та підручників, не завжди зможе запропонувати власні приклади; не застосовує знання у нових умовах або слатко орієнтується в тому, як їх застосувати; у процесі коментування спирається лише на знання, здобуті під час колективної роботи; не здатен до креативності.</p> <p>Уміння: виконує основні вправи, виявляючи уміння описового, класифікаційного та аналітико-синтетичного характеру, але виконує дії лише за аналогією; коментує мовні явища, але припускається помилок; у мовленні наявні деякі недоліки; тяжіє до творчого розв'язання лінгвістичних задач.</p>

60-63	<p>Знання: магістрант засвідчує достатні знання будови української мови, стилістичної системи української літературної мови, різнорівневих особливостей сучасної української літературної мови; основних термінів і понять курсу; магістрант має фрагментарний, та не завжди усвідомлений характер засвоєної інформації; наводить приклади з лекцій та підручників, не застосовує знання у нових умовах; у процесі коментування спирається лише на знання, здобуті під час колективної роботи.</p> <p>Уміння: виконує основні вправи, виявляючи уміння описового, класифікаційного та аналітико-синтетичного характеру, але виконує дії лише за аналогією; коментує мовні явища, але припускається помилок; у мовленні наявні недоліки.</p>
35-59	<p>Знання: магістрант засвідчує слабкі знання будови української мови, стилістичної системи української літературної мови, різнорівневих особливостей сучасної української літературної мови; основних термінів і понять курсу; магістрант слабо володіє теоретичним матеріалом, що зумовлено недостатнім опрацюванням навчально-наукової літератури: не володіє термінологією, помиляється у процесі формування визначень, не може навести приклади.</p> <p>Уміння: відчуває труднощі під час виконання простих вправ; допускає помилки у виявленні мовних одиниць, визначенні їх структури, семантики та функцій; помиляється у визначенні категоріальних властивостей.</p>
1-34	<p>Знання: магістрант не засвідчує знання будови української мови, стилістичної системи української літературної мови, різнорівневих особливостей сучасної української літературної мови; основних термінів і понять курсу; магістрант слабо володіє теоретичним матеріалом, що зумовлено недостатнім опрацюванням навчально-наукової літератури: не володіє термінологією, помиляється у процесі формулювання визначень, не може навести приклади; не обізнаний з науково-довідковою літературою.</p> <p>Уміння: відчуває труднощі під час виконання простих вправ; допускає помилки у виявленні мовних одиниць, визначенні їх структури, семантики та функцій; помиляється у визначенні категоріальних властивостей; не вміє застосовувати теоретичні положення у розв'язанні практичних завдань.</p>

Розподіл балів

Поточний контроль								Разом	Сума
РОЗДІЛ 1				РОЗДІЛ 2					
Т 1.1 5/5		Т 1.2 5/5		Т 2.1 5/5		Т 2.2 5/5			100
Реферати									
5		5		5		5			
Контроль самостійної роботи									
10	10				10	10			

Т 1.1, Т 1.2 ... Т 2.4 – теми розділів

За кожен тему (усна відповідь) 5 балів (всього 20 балів) + 5 балів за кожен тему (письмове домашнє завдання) (всього 20 балів) + реферати (кількість: 4) (5 балів за кожен реферат (всього 20 балів) – самостійна робота (10 балів за кожен заняття (всього 40 балів)).

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82 - 89	B	добре
74 - 81	C	
64 - 73	D	задовільно
60 - 63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

5.Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є тести, проекти, аналітичні звіти, реферати, есе, презентації результатів виконаних завдань та досліджень тощо.

6. Програма навчальної дисципліни

7.1. Інформаційний зміст навчальної дисципліни

Розділ 1. Актуальні питання сучасної української лексикології, лексикографії та фразеології

Тема 1.1. Актуальні питання сучасної української лексикології та лексикографії .

Поняття лексикології. Лексикологічні науки. Проблеми української лексикології на сучасному етапі. Питання загальної лексикології української мови. Проблемні питання історичної лексикології української мови. Напрями дослідження в галузі зіставної лексикології української мови. Проблеми описової лексикології української мови.

Питання прикладної лексикології української мови на сучасному етапі.

Українська лексикографія як теорія і практика укладання словників. Етапи розвитку української лексикографії. Актуальні напрями у розвитку сучасного словникарства. Проблеми сучасної української комп'ютерної лексикографії

Тема 1.2. Актуальні питання фразеології сучасної української мови

Поняття фразеологізму і його трактування в різних наукових джерелах. Ознаки фразеологізмів. Проблема класифікації фразеологізмів. Досягнення в галузі вітчизняної фразеологічної науки. Дослідження фразеології української мови на сучасному етапі.

Розділ 2. Актуальні питання граматики сучасної української мови

Тема 2.1. Актуальні питання словотвору сучасної української мови

Проблема статусу словотвірного рівня у мовній структурі. Основні теоретичні поняття словотвору. Словотвірна мотивація. Словотвірна похідність. Словотвірне правило. Словотвірний ланцюжок. Словотвірне гніздо. Словотвірне значення. Словотвірний тип. Спосіб словотвору. Словотвірний аналіз слова. Розрізнення словотвірного і морфемного аналізу слова. Досягнення в галузі вітчизняного словотвору. Словотвірні словники.

Науковий доробок українських учених в галузі дериватології. Напрями дослідження словотвору на сучасному етапі

Тема 2.2. Актуальні питання морфології та синтаксису сучасної української мови.

Морфологічний рівень мови. Предмет морфології. Морфологічні одиниці. Поняття про частини мови в сучасному мовознавстві. Проблема лінгвістичного статусу часток. Проблема статусу вигуків в українській мовознавчій науці. Актуальні питання дослідження в галузі морфології української мови на сучасному етапі.

Синтаксичний рівень мови. Предмет синтаксису. Одиниці синтаксичного рівня мови.

Сучасні теорії речення. Науковий доробок українських учених в галузі синтаксису. Дослідження синтаксису української мови на сучасному етапі: актуальні питання.

7.2. Структура та обсяг навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі			
		Лекції	Практ.	Консультації	Сам. роб.		Лекції	Практ.	Консул.	Сам. р.
РОЗДІЛ 1. Актуальні питання сучасної української лексикології, лексикографії та фразеології										
Тема 1.1 Актуальні питання сучасної української лексикології та лексикографії	21	4	4	2	15	24	2	2	2	20
Тема 1.2 Актуальні питання фразеології сучасної української мови	17	2	2		15	22				22

РОЗДІЛ 2. Актуальні питання граматики сучасної української мови										
Тема 2.1. Актуальні питання слово- твору сучасної української мови	29	4	4		15	20	20			20
Тема 2.2. Актуальні питання морфології та син таксису сучасної української мови		4	4		15	22	22	2		20
Усього	90	14	14	2	60	90	2	4	2	82

Теми практичних (семінарських) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Актуальні питання сучасної української лексики та лексикографії	4	2
2	Актуальні питання фразеології сучасної української мови	2	
3	Актуальні питання словотвору сучасної української мови	4	
4	Актуальні питання морфології та сучасної синтаксису сучасної української мови	4	2
Разом		14	4

8. Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Дружиненко Р. Навчання рідної мови як етнопедагогічна проблема / Р. Дружиненко // Українська мова і література в школі.— 2005.— № 2,— С. 11-15.
2. Єрмоленко С.Я., Бибик С.П., Тодор О.Г. Українська мова. Короткий тлумачний словник лінгвістичних термінів / За ред. С.Я. Єрмоленко. — К.: Либідь, 2001. — 224 с.
3. Жовтобрюх М.А., Кулик Б.М. Курс сучасної української літературної мови. — Вид. 4-е. — К.: Вища шк., 1972.
4. Євтушок О. Сучасні тенденції розвитку діалектної лексики / О. Євтушок // Дивослово. — 2011. - №7. — С. 38-40.
5. Єрмоленко С.Я. Нариси з української словесності (стилістика та культура мови) / Світлана Яківна Єрмоленко.— К.: Довіра, 1999.— 431 с.
6. Єрмоленко С.Я. Мова і українознавчий світогляд: [монографія] / Світлана Яківна Єрмоленко.— К.: НДІУ, 2007.— 444 с.
7. Єрмоленко С.Я. Мовно-естетичні знаки української культури / Світлана Яківна Єрмоленко.— К.: Інститут української мови НАН України, 2009.— 352 с.
8. Єрмоленко С.Я. Навчально-виховна концепція вивчення української (державної) мови / С.Я. Єрмоленко, Л.І. Мацько.— Дивослово.— 1994,— № 7,— С. 28-33.
9. Жайворонок В.В. Українська етнолінгвістика: нариси: [навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.] / Віталій Вікторович Жайворонок.— К.: Довіра, 2007.— 262 с.
10. Кононенко В.І. Мова у контексті культури: [монографія] / Віталій Іванович Кононенко.— К.-Івано-Франківськ, 2008.— 390 с.
11. Кононенко В.І. Українська лінгвокультурологія: [навч. посіб.].— Віталій Іванович Кононенко.— К.: Вища школа, 2008.— 327 с.
12. Коць Т.А. Літературна норма у функціонально-стильовій і структурній парадигмі: [монографія] / Тетяна Анатоліївна Коць.— К.: Логос, 2010.— 303 с.— (Студії з українського мовознавства).
13. Літературознавчий словник-довідник / [за ред. Р.Т. Гром'яка, Ю.І. Коваліва, В.І. Теремка].— [2-ге вид., випр. і доп.] — К.: ВЦ «Академія», 2006.— 752 с. (Nota bene).
14. Лисиченко Л.А. Лексико-семантичний вимір мовної картини світу / Лідія Андріївна Лисиченко.— Харків: Видавнича група «Основа», 2009,— 191, [1] с.
15. Лисиченко Л.А. Багатозначність у лексико-семантичній системі: структурний, семантичний, когнітивний аспекти / Лідія Андріївна Лисиченко.— Харків: Видавнича група «Основа», 2008.— 272 с.
16. Лисиченко Л.А. Структура мовної картини світу / Л.А. Лисиченко// Мовознавство.— 2004.— № 5-6.— С. 36-41.

17. Лисиченко Л.А. Лексико-семантична структура української мови / Лідія Андріївна Лисиченко.— Харків: Харківський державний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди, 1997.— 129 с.
18. Лисиченко Л.А. Лексикологія сучасної української літературної мови. — Харків: Вища шк., 1976.
19. Мацько Л.І. Українська мова: формування національної свідомості / Л.І. Мацько // Педагогіка і психологія.— 1996.— № 2.— С. 67-70.
20. Сучасна українська літературна мова /За ред. А.П.Грищенка.— К., 1998.
21. Сучасна українська літературна мова /За ред. М.Я.Плющ. — К., 1994.
22. Сучасна українська літературна мова /Керівник авт. колективу О.Д.Пономарів). — К., 1997.
23. Сучасна українська літературна мова: Лексика і фразеологія /За ред. І.К.Білодіда. — 1969.

Додаткові:

1. Балог Валентина Олександрівна. Галузева лексика в словнику української мови в 11-ти томах (1970-1980 рр.) (семантичний та стилістичний аспекти): Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата філологічних наук. - Київ, 2003
2. Беценко Тетяна. „Загадкові” слова в українських народних думках // Дивослово. — 2003. — № 12.
3. Батюк Н.О. Фразеологічний словник: На допомогу вчителю. — К.: Рад. шк., 1996. —235 с.
4. Голуб Н. Збагачення мовлення власне українською лексикою // Укр. мова і літ. в школі. — 2000. — № 1. — С. 4-8.
5. Демченко В. Арго як органічний елемент повсякденної української мови // Дивослово: українська мова і література в навчальних закладах. — К., 2010. — № 5. — С. 34–37.
6. Іващенко В. Л. Конотативна семантика назв осіб у синтагматичній зумовленості їх вибору// Мовознавство. — 1996. - №4-5. — С.57-63
7. Іващенко, В. Л. Типологічна диференціація концептуальних структур як одиниць ментального простору [Текст] / В.Л. Іващенко // Мовознавство : Науково-теоретичний журнал. 2004. N1. С. 54-61
8. Іващенко, В. Л. Семантика ментальності концепту / В. Л. Іващенко // Мовознавство. - 2008. N 1. -С. 37-43.
9. Іващенко, В. Л. Фрагмент когнітивного моделювання концептосфери художньої культури в термінопоняттях мистецтва/ мистецтвознавства [Текст] / В.Л. Іващенко // Мовознавство : Науково-теоретичний журнал. - 2005. - N1. -С. 35-44
10. Кабиш О. Актуалізація окремих груп маркованої лексики в українській мові кінця ХХ - початку ХХІ ст. // Дивослово: українська мова і література в навчальних закладах. — К., 2007. — № 6. — С. 33–35.

11. Кабиш О. Актуалізація окремих груп маркованої лексики в українській мові кінця ХХ - початку ХХІ ст. // Дивослово: українська мова і література в навчальних закладах. – К., 2007. – № 4. – С. 33–35.
12. Карпіловська Э. Зміни в структурі сучасної української мови та можливості їх моделювання / Є. Карпіловська // Українська мова. — 2011. — № 2. — С. 3-18
13. Малюга Н. М. Сучасна українська літературна мова: Лексикологія, фразеологія, лексикографія : навч. посіб. для студ. ф-ту укр. філології / Н. М. Малюга, Н. М. Шарманова. – 2-е вид., стереотип. – Кривий Ріг, 2013. – 82 с
14. Мовчун Л.В. Народжене сьогоднішнім: Про зміни в лексиці сучасної української мови // Дивослово. – 2006. - №7. – С.43-45
15. Мозер Міхаель. Тарас Шевченко і сучасна українська мова: спроба гідної оцінки / Переклад з німецької Володимир Кам'янець. – Львів, 2012 (Серія "Історія мови"). – 328 с
16. Самойлова І. А. Експресивні словосполучення в газетних текстах // Культура слова. – 1997. – Вип 50. – С. 45-49
17. Самойлова І.А. (Київ, Україна) Антропонімічна лексикографія сучасної української мови та інших слов'янських і неслов'янських мов // Режим доступу:
philology.knu.ua/library/zagal/Komparatyvni_doslidzhenna_16.../151_156.pdf
18. Ставицька Л. Дискурс помаранчевої хвилі : (нове в сучасному політичному мовленні) // Дивослово: українська мова і література в навчальних закладах. – К., 2006. – № 1. – С. 42–45.
19. Струганець Л. В. Динаміка лексичних норм української літературної мови ХХ століття. – Тернопіль: Астон, 2002. – 352 с.
20. Струганець Л. В. Комп'ютерні технології в системі мовної освіти // Наукові записки ТНПУ ім. В. Гнатюка. Серія: Педагогіка. – 2004. – № 5. – С. 110—116.
21. Струганець Л. В. Богословська лексика української мови в ракурсі кодифікаційних процесів ХХ – початку ХХІ ст. // Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки. – 2008. – № 2. – С. 49-54.
22. Струганець Л. В. Диференційні ознаки норми літературної мови // Культура слова. – 2011. – Вип. 74. – С. 34–43.
23. Струганець Л. В. Термінологізація лексичних одиниць сучасної української літературної мови // Наука і сучасність: Зб. наук. пр. – Т. 26. – 2001. – С. 255—268.
24. Тищенко О. М. Мова Мова Помаранчевої революції // Українська мова. – 2005. - №4. – С.77-87
25. Тодор О. Г. Французькі запозичення // Культура слова. – 2002. – Вип 61. – С.35-39

26. Тименко Л. Лексикографічні праці в інтернеті / Л. Тименко // Лексикографічний бюлетень: Зб. наук. пр. — К.: Ін-т української мови НАН України, 2007. — Вип. 15. — С. 58-62//
27. <http://dspace.nbuv.gov.ua/handle/123456789/73003>
28. Тименко Л. Становлення української офіційно-ділової лексики в 20-х роках ХХ століття / Л. Тименко // Лексикографічний бюлетень: Зб. наук. пр. — К.: Ін-т української мови НАН України, 2005. — Вип. 11. — С. 53-59.// Режим доступу: <http://dspace.nbuv.gov.ua/handle/123456789/72793>
29. Тименко Л. Лексико-тематичні групи української юридичної термінології початку ХХ століття / Л. Тименко // Лексикографічний бюлетень: Зб. наук. пр. — К.: Ін-т української мови НАН України, 2004. — Вип. 10. — С. 65-69. // <http://dspace.nbuv.gov.ua/handle/123456789/72768>
30. Тименко Л. Ідеографічна організація лексики жанрових різновидів офіційно-ділового стилю 1917–1933 рр. / Л. Тименко // Лексикографічний бюлетень: Зб. наук. пр. — К.: Ін-т української мови НАН України, 2009. — Вип. 18.// Режим доступу: <http://dspace.nbuv.gov.ua/handle/123456789/43674>
31. Тименко Л. Ділова лексика в “Словарі української мови” Бориса Грінченка / Л. Тименко // Лексикографічний бюлетень: Зб. наук. пр. — К.: Ін-т української мови НАН України, 2005. — Вип. 12. — С. 74-78. <http://dspace.nbuv.gov.ua/handle/123456789/72818>
32. Термінологічний вісник: Збірник наукових праць / Відп. ред. В. Л. Іващенко. — К.: Інститут української мови НАНУ, 2015. — Вип. 3(2). — 288 с. //Режим доступу: term-in.net/upload/iblock/1f9/termvisnuk_2015_2.pdf
33. Термінологічний вісник: Збірник наукових праць / Відп. ред. В. Л. Іващенко. — К.:
34. Інститут української мови НАНУ, 2015. — Вип. 3(2). — 288 с. Режим доступу: ir.nusta.edu.ua/jspui/bitstream/doc/1057/1/989_IR.pd
35. Яценко Н.О. Історизми в романі П. Куліша «Чорна рада»// Дивослово. — 1998. - №5. — С.15-17
36. Яценко Н. О. Назви військового одягу в українській мові// Культура слова. — 1999. — Вп 52. — С.69-72
37. Яценко Н.О. Військова лексика в історичних романах Ліни Костенко// Дивослово. — 2002. - №3. — С. 30-32

Додаткові джерела для самостійної роботи

1. Ажнюк Б.М. Англізми в сучасній українській, російській і чеській мовах / Б.М. Ажнюк // Мовознавство. — 2008. — № 2–3. — С. 190–207.
2. Акуленко В.В. Інтернаціональні елементи у словниковому складі мови / В.В. Акуленко // Мовознавство. — 1973. — № 5. — С. 20–29.
3. Архипенко Л.М. Етапи і ступені адаптації іншомовних лексичних запозичень в українській мові (на матеріалі англіцизмів у пресі кінця

- XX – початку XXI ст.): монографія / Л.М. Архипенко. – Х.: ХНЕУ, 2008. – 168 с.
4. Гриценко С.П. Лексичний вплив як чинник динаміки структури мови-реципієнта (на матеріалі латинських запозичень українських пам'яток кінця XVI – XVII ст.): автореф. дис. ... канд. філол. наук / С.П. Гриценко. – К., 1999. – 20 с.
  5. Кислюк Л.П. Нові англійські запозичення і термінологія / Л.П. Кислюк // Українська термінологія і сучасність: збірник наукових праць. – К.: КНЕУ, 2001. – Вип. IV. – С. 51–53.
  6. Кочан І.М. Динаміка і кодифікація термінів з міжнародними компонентами в сучасній українській мові / І.М. Кочан. – Л.: ВЦ ЛНУ ім. Івана Франка, 2004. – 520 с.
  7. Лисенко О.А. Освоєння німецькомовних запозичень в українській науково-технічній термінології: автореф. дис. ... канд. філол. наук / О.А. Лисенко. – Х., 1999. – 21 с.
  8. Лопушанський В.М. Німецькомовні лексичні запозичення у говорах Західної України: навчальний посібник для студ. III-IV курсів ф-ту романо-германської філол. / В.М. Лопушанський, Т.Б. Пиц. – Дрогобич: Видавнича фірма “Відродження”, 2000. – 66 с.
  9. Мазурик Д.В. Сучасні тенденції в оновленні лексики української літературної мови / Д.В. Мазурик // Вісник Львівського університету. Серія філологічна. – Львів, 2000. – Вип. 29. – С. 177–182.
  10. Мовчун Л. Народжене сьогоднішнім (Про зміни в лексиці сучасної української мови) / Л. Мовчун // Дивослово. – 2006. – № 7. – С. 43–45.
  11. Мрозіцька У.Л. Інтра- та екстралінгвальні чинники розвитку мови-реципієнта (на матеріалі латинських запозичень в українській мові): автореф. дис. ... канд. філол. наук / У.Л. Мрозіцька. – Ужгород, 2001 – 20 с.
  12. Паламарчук Л.С. Лексико-семантичний розвиток мови / Л.С. Паламарчук // Мовознавство. – 1982. – № 4. – С. 3.
  13. Пономарів О.Д. Стилїстика сучасної української мови: Підручник / О.Д. Пономарів. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2000. – С. 78–84.
  14. Попова Н.О. Аспекти лінгвістичних досліджень чужомовних запозичень в українській мові / Н.О. Попова // Вісник Міжнародного Слов'янського університету. Серія: Філологія. – Харків: МСУ, 2003. – Т. IV, № 1. – С. 48–52.
  15. Селігей П. Що нам робити із запозиченнями? / П. Селігей // Українська мова. – 2007. – № 3. – С. 3–17.
  16. Селігей П. Що нам робити із запозиченнями? (закінчення) / П. Селігей // Українська мова. – 2007. – № 4. – С. 16–32.
  17. Семчинський С.В. Семантична інтерференція мов / С.В. Семчинський. – Львів: Видавництво Львівського університету, 1963. – 62 с.

- 18.Сергеєва Г.А. Англомовні запозичення в українській правничій термінології: автореф. дис. ... канд. філол. наук / Г.А. Сергеєва. – Х., 2002. – 16 с.
- 19.Сімонок В.П. Мовна картина світу. Взаємодія мов / В.П. Сімонок. – Х.: Основа, 1998. – 171 с.
- 20.Сімонок В.П. Семантико-функціональний аналіз іншомовної лексики в сучасній українській мовній картині світу/ В.П. Сімонок. – Х.: Основа, 2000. – 331 с.
- 21.Стишов О.А. Динамічні процеси в лексико-семантичній системі та в словотворі української мови кінця ХХ ст. (на матеріалі мови засобів масової інформації): автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра. філол. наук: спец. 10.02.01 „Українська мова” / О.А. Стишов. – К., 2003. – 35 с.
- 22.Стишов О.А. Лексичні інновації з погляду нормативності / О.А. Стишов // Українська мова: з минулого в майбутнє. – К., 1998. – С. 172–176.
- 23.Стишов О.А. Українська лексика кінця ХХ ст. (на матеріалі мови засобів масової інформації) / О.А. Стишов. – К.: Видавничий центр КНЛН, 2005. – 388 с.
- 24.Струганець Л. В. Динаміка лексичних норм української літературної мови ХХ ст. / Л. В. Струганець – Тернопіль: Астон, 2002. – 352 с.
- 25.Федорець С.А. Мовні новоутворення: запозичення чи засмічення / С.А. Федорець // Лінгвістичні дослідження: збірник наук. праць. – Х.: ХДПУ, 2000. – Вип. 5. – С. 104–106.
- 26.Чурсіна Л.В. Словотвірна валентність основ французького походження в сучасній українській літературній мові: автореф. дис. ... канд. філол. наук / Л.В. Чурсіна. – Х., 1998. – 18 с.

Лексикографічні джерела

1. Бурячок А.А., Гурин І.І. Словник українських рим. – К.: Наук. думка, 1979. – 338 с.
2. Бурячок А.А. Орфографічний словник української мови. – Вид.2, доопрац. – К.: Наук. думка, 2002. – 464 с.
3. Бутенко Н.П. Словник асоціативних норм української мови. – Львів: вища шк., 1979. – 120 с.
4. Бутенко Н.П. Словник асоціативних означень іменників в українській мові. – Львів: Вища шк., 1989. – 328 с.
5. Великий зведений орфографічний словник сучасної української лексики / Уклад. і голов. ред. В.Т. Бусел. – К.: Ірпінь: ВТФ "Перун", 2003. – 896 с.
6. Гринчишин Д., Капелюшний А., Сербенська О., Терлак З. Словник-довідник з культури української мови. – К.: Знання, 2004. – 367 с.
7. Грінченко Б. Словарь української мови / Зібрала ред. журн. "Киевская старина". – К.: Довіра – УНВЦ "Рідна мова", 1997. – Т.1-4.

8. Дей О.І. Словник українських псевдонімів та криптонімів. – К., 1969.
9. Івченко А.О. Орфографічний словник української мови. – Харків: Фоліо, 2001. – 528 с.
10. Інверсійний словник української мови / Уклад. С.П. Бевзенко, О.І. Бондар, З.І. Волосевич та ін. / Відп. ред. С.П. Бевзенко. – К.: Наук. думка, 1985. – 811 с.
11. Карачун В.Я. Орфографічний словник наукових і технічних термінів: понад 30 000 слів. – К.: Криниця, 1999. – 524 с.
12. Коломієць М.П., Молодова Л.П. Словник іншомовних слів. – К.: Освіта, 1998. – 190 с.
13. Обернений частотний словник сучасної художньої прози. – К.: Спалах, 1998. – 958 с.
14. Огієнко І. Український стилістичний словник. – Львів: З друк. – наук. тов-ва ім. Шевченка, 1924. – 495 с.
15. Орфографічний словник української мови / Уклали С.І. Головащук, М.М. Пещак, В.М. Русанівський, О.О. Тараненко. – К.: Довіра, 1999. – 992 с.
16. Орфоепічний словник української мови: В 2 т. / Уклад.: М.М. Пещак, В.М. Русанівський, Н.М. Сологуб, В.В. Чумак, Г.М. Ярун. – К.: Довіра, 2001.
17. Погрібний М.І. Словник наголосів української літературної мови. – Вид. 2-е, випр. – К.: Рад. шк., 1964. – 639 с.
18. Погрібний М. Орфоепічний словник (А-Я). – К.: Рад. шк., 1984. – 629 с.
19. Пономарів О.Д. Фонема Г та Ґ. Словник і коментар. – К.: Видавничий центр "Просвіта", 1997. – 40 с.
20. Редько Ю. Сучасні українські прізвища: словник-довідник. – К.: Наук. думка, 1966. – 216 с.
21. Російсько-український словник / За ред. д. філол. наук., проф. В.В. Жайворонка. – К.: Абрис, 2003. – 1424 с.
22. Російсько-український словник іншомовних слів / Уклад. Т.П. Мартиняк; За ред. проф. А.П. Яреценка. – Харків: Прапор, 1999. – 392 с. (Серія "Від А до Я").
23. Сікорська З.С. Українсько-російський словотворчий словник. – 2-ге вид., перероб. і допов. – К.: Освіта, 1995. – 256 с.
24. Скрипник Л.Г., Дзятківська Н.П. Власні імена людей: Словник-довідник / За ред. В.М. Русанівського. – К.: Наук. думка, 1996. – 333 с.
25. Словник гідронімів України / Укл. І.М. Железняк, А.П. Корепанова, Л.Т. Масенко та ін. – К.: Наук. думка, 1979. – 781 с.
26. Словник іншомовних слів / за ред. О.С. Мельничука. – К.: УРС, 1985. – 966 с.
27. Словник іншомовних слів: 10 000 слів / Уклад. С.М. Морозов, Л.М. Шкарапута. – к.6 Наук. думка, 2000. – 680 с.
28. Словник іншомовних слів: 23 000 слів та термінологічних сполучень / Укл. Л.О. Пустовіт, С.І. Скопенко, Г.М. Сюта, І.В. Цимбалюк. – К.: Довіра, 2000. – 1018 с.

- 29.Словник лінгвістичних термінів / Укл.: Левицький В.В., Іваницька М.Л., Іваницький Р.В. – Чернівці: ЧДУ, 1996. – 29 с.
- 30.Словник мови творів Г.Квітки-Основ'яненка. У 3-х т. – Харків: ХДУ, 1978-1979.
- 31.Словник мови Шевченка. В 2-х т. / Ред. колегія: В.С. Ващенко (відп. ред.) та ін. – К.: Наук. думка, 1964. – 484 с.
- 32.Словник прізвищ: практичний словозмінно-орфографічний (на матеріалі Чернівеччини) / Гол. ред. Лук'янюк К.М.; Уклад.: Бабич Н.Д., Колесник Н.С., Лук'янюк К.М. та ін. – Чернівці: Букрек, 2002. – 423 с.
- 33.Словник скорочень в українській мові: Понад 21 000 скорочень / Уклад.: Н.Д. Гула, В.В. Жайворонок, Л.П. Жарова та ін.; За ред. Л.С. Паламарчука. – К.: Вища школа. Головне вид-во, 1988. – 512 с.
- 34.Словник сполучуваності слів української мови / натуживаніша лексика/ Укл.: Сахно І.П., Сахно М.М. – Дніпропетровськ, 1999.
- 35.Словник староукраїнської мови XIV-XV ст. У 2-х т. / Ред. колегія: Л.Л. Гумецька (голова) та ін. – К.: Наук. думка, 1977-1978.
- 36.Словник труднощів української мови: Біля 15 000 слів / Д.Г. Гринчишин, А.О. Капелюшний, О.М. Пазак та ін.; За ред. С.Я. Єрмоленко. – К.: Рад. шк., 1989. – 336 с.
- 37.Словник української мови: В 11 т. – К.: Наук. думка, 1970-1980.
- 38.Словник української мови XVI – першої половини XVII ст. / Ред. Д.Гринчишин (відп. ред.), У.Єдлінська, Л.Полюга та ін. – 9 вип. – Львів: Місіонер, 1983-2002.
- 39.Сучасний орфографічний словник 50 000 слів: Для школярів, абітурієнтів, студентів, викладачів. – Харків: Промінь, 2001. – 672 с.
- 40.Тлумачний словник української мови / Укл. Ковальова Т.В., Коврига Л.П. – Харків: Синтекс, 2002. – 672 с.
- 41.Український орфографічний словник / Уклад.: М.М. Пешак та ін. – 3-те вид., переробл. і доповн. – К.: Довіра, 2002. – 1006 с.
- 42.Український орфографічний словник: Орфографічний словник української мови: Близько 143 000 слів / За ред. Л.М. Полюги. – 3-те вид., переробл. і доповн. – К.: Довіра, 2002. – 1006 с.
- 43.Українсько-російський словник / Гол. ред. чл.-кор. АН УРСР І.М. Кириченко. – У 6-ти т. – К.: АН УРСР, 1953-1963.
- 44.Частотний словник сучасної української художньої прози: В 2-х т. / Редкол. Н.П. Дарчук, В.І. Критська, В.С. Перебийніс (голова) та ін. – К.: Наук. думка, 1981. Т.І. – 864с., Т.ІІ. – 886 с.
- 45.Яременко В., Сліпушко О. Новий тлумачний словник сучасної української мови / За ред. В. Бусла. – К.: Аконт, 1998.

Праці Беценко Т. П.

1. Беценко Т. П., Голуб І. Б. Стилїстика сучасної української мови. Фонїка. 2-ге вид., доп. - Суми: ВВП "Мрія", 2015. – 324 с.(18, 83 др. ар.).

2. Беценко Т. П. Вступ до мовознавства. Тестові та контрольні завдання: Навчальний посібник/ Т. П. Беценко. – Суми: Мрія, 2015. – 72 с. (4, 18 д. ар.).
3. Беценко Т. П. Естетика мови українських народних дум: тексто-образні одиниці. – Суми: Мрія, 2017. – 140 с.(8. 14 др. ар.).
4. Беценко Т. П. Мова українських народних дум: Словник тексто-образних одиниць / Т. П. Беценко. - Суми: Мрія, 2017. - 124 с. (10, 46 др. ар.)
5. Беценко Т. Синтаксична організація новел Василя Стефаника // Василь Стефаник: наближення/ за ред. Степана Хороба. – Івано-Франківськ: Місто НВ, 2017. – 512 с. – С.129-140
6. Беценко Т. П. Прикметні риси синтаксичної організації поетичної мови Лесі Українки/ Т. П. Беценко //Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка: Філологічні науки. Випуск 43. – Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2017. – 178 с.- С 84-90 (Збірник наукових праць «Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка: Філологічні науки» проіндексовано у міжнародних наукометричних базах: Index Copernicus (IC), GOOGLE SCHOLAR)
7. Беценко Т. П. До питання про нові аспекти аналізу художнього тексту: лінгвокультурологічний підхід/ Т. П. Беценко //Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка: Філологічні науки. Випуск 45. – Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2017. – 322 с. – С.257-260. (Збірник наукових праць «Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка: Філологічні науки» проіндексовано у міжнародних наукометричних базах: Index Copernicus (IC), GOOGLE SCHOLAR).
8. Беценко Т. П. Мова фольклорних пісенних пам'яток у науково-дослідних студіях Світлани Яківни Єрмоленко/ Беценко Т. П.// Одеський лінгвістичний вісник: Науково-практичний журнал. – Випуск 10. – Том 2. 2017. – С. 12-15 (Журнал включено до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus International (Республіка Польща)).
9. Беценко Т. П. Поетичний мовосвіт Василя Голобородька: прикмети ідіостилю/ Беценко Т. П. // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: «Філологія», 2017. – Вип. 31. – Т.1. – С.7-11(Збірник включено до Переліку наукових фахових видань України відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України № 455 від 15.04.2014 р. Журнал включено до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus International (Республіка Польща)).

Інформаційні ресурси

1. Єрмоленко С.Я. Сучасні проблеми дослідження літературної мови// Режим доступу: [www.irbis-nbuv.gov.ua > cgi-bin > irbis_nbuv > cgiirbis_64 > aru1_2001](http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64?aru1_2001)
2. Наталія Гудима (Кам'янець-Подільський). Сучасні аспекти дослідження запозиченої лексики в українському мовознавстві //Режим доступу: linguistics.kspu.edu/.../сучасні-аспекти-дослідження-запозиченої-лексики-в-україн.
3. Карпіловська Є. Зміни в структурі сучасної української мови та можливості їх моделювання [Електронний ресурс] // Українська мова [Електронний ресурс]. – К., 2011. – № 2. – С. 3 – 18. – режим доступу : <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/42842/01-Karpilovska.pdf?sequence=1>
4. Мовчун Л.В. Архетипова основа концепту “учитель” (на матеріалі художніх творів В.О.Сухомлинського) / Л. Мовчун // Лексикографічний бюлетень: Зб. наук. пр. — К.: Ін-т української мови НАН України, 2006. — Вип. 14. — С. 22-26.// Режим доступу: <http://dspace.nbuv.gov.ua/handle/123456789/72912>
5. Сінкевич Н. М. Книжна лексика як сегмент тлумачного словника/ irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?...2.
6. Тименко Л. Офіційно-ділова лексика: традиції вивчення / Л. Тименко // Лексикографічний бюлетень: Зб. наук. пр. — К.: Ін-т української мови НАН України, 2010. — Вип. 19. — С. 95-104// Режим доступу: <http://dspace.nbuv.gov.ua/handle/123456789/73092>
7. Тименко Л. Наукова термінологія в національному корпусі української мови / Л. Тименко // Лексикографічний бюлетень: Зб. наук. пр. — К.: Ін-т української мови НАН України, 2006. — Вип. 13. — С. 52-54. // Режим доступу: <http://dspace.nbuv.gov.ua/handle/123456789/72854>
8. Юрій Шевельов. Українська літературна мова// Режим доступу: www.historians.in.ua > Головна > Українська мова
9. litopys.org.ua > [ukrmova\ chtyvo.org.ua](http://ukrmova.chtyvo.org.ua) > authors > Moisiienko_Anatolii > Suchasna_ukrainska_liter.
10. irbis-nbuv.gov.ua > ulib > item > UKR0002764
11. irbis-nbuv.gov.ua > ulib > item > UKR000085
12. znannia.com.ua > product
13. www.kbuapa.kharkov.ua > licej
14. <https://www.bbc.com> > blogs > 2013/12 > 131225_ponomariv_blog4_ko
15. Сучасна українська мова – Wikiwand// <https://www.wikiwand.com> > Сучасна_українська_мова
16. Сучасна українська мова: самобутність, система, норма ...// vlp.com.ua > node
17. Стан сучасної української мови в незалежній ... – Interklasa// www.interklasa.pl > dokumenty > r_mowa > strony_ukr03 > mowa01

18. Чотири міфи про українську мову / НВ// <https://nv.ua> › ukr › opinion › chotiri-mifi-pro-ukrajinsku-movu-2506897
19. С. О. Караман, О. В. Караман, М. Я. Плющ// elibrary.kubg.edu.ua › eprint › СУЛМ_Караман
20. Ділова українська мова в державному управлінні// academy.gov.ua › NMKD › library_nadu › Biblioteka_Magistra
21. українська мова - одна з найкрасивіших... - Міністерство ...// <https://www.facebook.com> › mincultUA › posts

**9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення,
використання яких передбачає навчальна дисципліна**

Програма навчальної дисципліни; лексикографічні джерела; збірники вправ.